

Algemeen Pedagogisch Beleid

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	4
1. Peuterspeelzalen met een missie en visie.....	5
1.1 Onze missie.....	5
1.2 Onze visie.....	5
2. Verantwoorde dagopvang.....	6
3. Spelen, Stimuleren, Socialiseren en Signalen.....	7
3.1 Spelen	7
3.2 Stimuleren	8
3.3 Socialiseren.....	8
3.4 Signaleren	8
4. Voorwaarden voor peuteropvang	10
4.1 Pedagogische voorwaarden	10
4.2 Volwassenen op de groep en het vierogen principe.....	11
5. Hoe werken we.....	13
5.1 Ontwikkelingsvolgmodel	13
5.2 VVE	13
5.3 Mentorschap	16
5.4 Intake.....	16
5.5 Intercultureel werk.....	16
5.6 Kinderen met een fysieke of verstandelijke beperking.....	16
6. Ouders en de peuteropvang.....	17
6.1 Kindermishandeling en seksueel misbruik	17
6.2 Klachten	17
7. Locatie	18
7.1 Veiligheid	18
7.2 Gezondheid	18
8. Protocollen en beleid	19
9. GGD en Onderwijsinspectie.....	20
Tot slot.....	21

Voorwoord

De peuterspeelzalen en voorscholen, hierna te lezen als peuteropvang, van Stichting Peuterwerk zijn ontwikkeld om het kind zo optimaal mogelijk te begeleiden. Het doel van deze begeleiding is het leggen van een stevige basis voor de toekomst. Voor u ligt het plan waarin het algemeen pedagogisch beleid van onze peuteropvang verwoord is. Dit beleid is tot stand gekomen na een verkenning op de theorie en de praktijk.

Peuterspeelzaal, voorschool of kinderdagverblijf?

In dit pedagogisch beleidsplan spreken we over peuteropvang. De meeste van onze peuteropvanglocaties staan landelijk tegelijkertijd geregistreerd als kinderdagverblijf. Dat heeft te maken met de financiering. Al onze peuteropvang staan aangemeld in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK).

Onze peuteropvang zijn gericht op ontwikkelingsstimulering. Omdat de spanningsboog van een peuter nog maar kort is, stimuleren we deze ontwikkeling op korte momenten op de dag. Onze peuteropvang heeft dus een beperkte openstelling; afhankelijk van arrangement en regio.

Aansluiting bij de capaciteiten van het kind

Met dit beleid willen we laten zien hoe we kinderen begeleiden. Als een kind op een veilige manier ongedwongen kan spelen, fantaseren en communiceren, leert het zijn kwaliteiten aan te boren en gebruiken. Het kind gaat zichzelf ontdekken. Onze medewerkers begeleiden deze ontdekkingsreis. In dit plan wordt op hoofdlijnen beschreven wat in deze begeleiding centraal staat en hoe de begeleiding in de praktijk plaatsvindt in de pedagogische werkplannen van de locaties wordt dit specifiek uitgewerkt.

Spelen!

Het belang van onze begeleiding zien we in de nabije toekomst in de overgang naar de basisschool. Het kind maakt zich op de peuteropvang vaardigheden eigen die van pas komen in het basisonderwijs. Hierdoor kan deze periode gemakkelijker worden doorlopen. In de verre toekomst speelt volwassenheid een rol. Tijdens het spelen ontwikkelt het kind verschillende kwaliteiten, die hen later in het leven van pas kunnen komen. Bij vrij spel ontwikkelen kinderen zich daarnaast ook psychosociaal en motorisch op een plezierige en vreugdevolle manier.

Opvoeden hoef je niet alleen te doen

Niet alleen het kind staat centraal in onze aanpak. Ook de opvoeder bieden we een helpende hand. Opvoeden is in deze tijd niet gemakkelijk, dus wanneer een ouder vragen heeft over opvoeding zorgen we dat deze vraag met maatwerk beantwoord wordt. De pedagogisch medewerker ondersteunt ouders/ opvoeders door een luisterend oor te bieden en tips te geven. Als de vragen complex zijn zorgen zij er voor dat een andere dienstverlener ingeschakeld kan worden.

Met andere woorden: de ouders staan er niet alleen voor!

Inleiding

De peuteropvang is ontstaan uit initiatieven van ouders en vrijwillige bestuurders. In de loop der jaren hebben ze daarmee een voorziening tot stand gebracht, die door de spreiding over de diverse dorpen en wijken en door het gemeentelijke beleid toegankelijk is geworden voor alle kinderen in de leeftijd van 2(1/2) tot 4 jaar. Stichting Peuterwerk verbindt meerdere peutersopvang uit diverse gemeenten en richt zich op een gemeenschappelijk beleid voor alle peuteropvang. Een belangrijk onderdeel hiervan is het pedagogisch beleid.

Met behulp van de door de jaren opgebouwde inzichten en deskundigheid kunnen we de eigen identiteit van het werk benoemen en waarborgen. Met het oog op de steeds verdergaande ontwikkelingen - zowel intern als extern - willen we duidelijk weergeven waar de peuteropvang voor staat en wat belangrijke verworvenheden zijn.

Het mag duidelijk zijn dat een pedagogisch beleidsplan nooit 'af' is. Wij hebben ervoor gekozen om de belangrijkste algemene onderwerpen uit te lichten en te beschrijven. In de werkplannen op de locaties wordt de werkwijze, zowel op pedagogisch als op organisatorisch gebied verder vertaald naar de locaties.

Aan ouders van peuters willen wij middels deze plannen duidelijkheid geven over onze pedagogische visie en werkwijze. Vanwege verdergaande ontwikkelingen en nieuwe inzichten wordt het pedagogisch beleid elke drie jaar getoetst en indien nodig herzien.

1. Peuterspeelzalen met een missie en visie

1.1 Onze missie

Stichting Peuterwerk wil kinderen in een kansrijke omgeving begeleiden en volgen in hun spontane ontwikkeling. Hierbij staat “het welbevinden van het kind” centraal.

1.2 Onze visie

- Elk kind is uniek, het mag zijn zoals het is en moet zich kunnen handhaven in een wereld met andere mensen, normen en waarden.
- Ieder kind heeft haar/zijn eigen talenten en mogelijkheden.
- Ieder kind heeft de drang in zich om te ontwikkelen.
- Als basis voor haar/zijn ontwikkeling heeft een kind recht op een veilige omgeving.

Deze visie vormt de grondslag voor het Respect, Recht en Ruimte dat we voor al het leven op aarde dienen op te brengen. Deze missie en visie vormen samen het uitgangspunt van het pedagogisch beleid.

In onze peuteropvang wordt aandacht besteed aan ‘het unieke van het kind’. Daarbij is er aandacht voor de totale ontwikkeling van kinderen, waarbij verantwoorde dagopvang zoals genoemd in de kwaliteitseisen van de Wet Kinderopvang.

2. Verantwoorde dagopvang

In het kader van het bieden van verantwoorde dagopvang, draagt de houder in ieder geval zorg voor dat, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

- A. Op een **sensitieve en responsieve** manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- B. Kinderen **spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling** van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- C. Kinderen worden **begeleid in hun interacties**, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden en
- D. Kinderen worden **gestimuleerd** om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Deze manier van omgaan met kinderen is verweven in onze manier van werken en worden in de voetnoten in dit plan concreet benoemd. Daarnaast komen ze met name tot uitdrukking in de VVE programma's Startblokken en Puk en Ko.

3. Spelen, Stimuleren, Socialiseren en Signalen

De tijd voor het vierde jaar van een kind is een belangrijke periode, waarin de basis wordt gelegd voor het verdere leven. De peuteropvang is daarmee een belangrijke voorziening. In de peuteropvang wordt vanuit vier basisfuncties gewerkt, namelijk: spelen, stimuleren, socialiseren en signaleren. Hieronder volgt een uitwerking van deze basisfuncties.

3.1 Spelen

Het spelen staat in de peuteropvang voorop. Kinderen, zeker jonge kinderen, horen te spelen. Spelen is leuk, plezierig, leerzaam, grensverleggend, ontspannend, vrijblijvend. Precies doen waar je op dat moment zin in hebt. Het spelen heeft bij het jonge kind een grote rol in het stimuleren van de acht intelligenties. Tijdens het spel komen alle manieren van verantwoorde opvang bieden aan de orde. Omdat spelen zoveel omvattend is en daardoor zo belangrijk, krijgen kinderen in de peuteropvang er in alle vrijheid de gelegenheid voor. Voor alle leeftijdsfasen is er spelmateriaal aanwezig. Maar ook in de begeleiding tijdens spel letten pedagogisch medewerkers op de manier van omgang tussen kinderen onderling. Wanneer bijvoorbeeld een conflict ontstaat tussen twee kinderen zal de pedagogisch medewerker kinderen observeren en indien nodig begeleiden in het oplossen van het conflict. Dit wordt gedaan door een rustige houding van de medewerkers waarbij op een respectvolle manier kinderen wordt geleerd het conflict samen op te lossen¹

Kenmerken van spelen in de peuteropvang zijn:

- spontaniteit van de activiteit
- spel is een doel op zich; de prestatie is niet belangrijk
- vrijwilligheid; niet in opdracht
- plezier verschaffend
- alleen of samen
- stimulerend voor de ontwikkeling van het kind

Spelen doen kinderen ook thuis en in de buurt. De peuteropvang onderscheidt zich hier echter van door het groepsgebeuren onder deskundige leiding. Kinderen ontwikkelen de individuele en sociale vaardigheden onder het toezicht van de pedagogisch medewerker. Zij maakt gebruik van de interactie tussen de kinderen, speelt daarop in en heeft oog voor diegene, die extra ondersteuning nodig hebben.² Bovendien is de peuteropvang gegarandeerd een veilige plek om te spelen.

---

¹ Op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.

Kinderen spelenderwijs uitdagen in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving

² Kinderen spelenderwijs uitdagen in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

In onze peuteropvang krijgen peuters alle ruimte om op een veilige plaats alle facetten van hun ontwikkeling te stimuleren. Ook hier is spel een belangrijk onderdeel. Peuters krijgen de gelegenheid om van het ‘naast elkaar’ spelen (kenmerkend voor jonge kinderen) te groeien naar steeds meer ‘samen’ spelen, kenmerkend voor de oudere peuters en kleuters. Wij stimuleren daarom het samen spelen en helpen bij het ‘oefenen’ hierin. Samen met leeftijdgenootjes in een groep en onder leiding van een pedagogisch medewerker spelen, is een uniek element van de peuteropvang².

3.2 Stimuleren

De peuteropvang biedt gericht mogelijkheden en materialen om de ontwikkeling van het kind te bevorderen. De pedagogisch medewerker sluit aan bij het ontwikkelingsniveau van het kind. Zij heeft kennis van de ontwikkelingsfasen en heeft inzicht in de mogelijkheden van jonge kinderen. Doordat ontwikkelingsachterstanden in de peuteropvang gesignaleerd kunnen worden, kan in overleg met ouders extra aandacht aan deze kinderen gegeven worden. De eventuele overgang naar de basisschool zal hierdoor zonder meer gemakkelijker verlopen.

3.3 Socialiseren

De ontmoetingsfunctie in de peuteropvang is voor alle kinderen belangrijk. De peuteropvang is in veel gevallen de eerste gelegenheid voor het kind om kinderen en volwassenen buiten het gezins- of familieverband te ontmoeten.

Het ontmoeten van andere kinderen en het samen spelen in de groep is essentieel voor de sociaal emotionele ontwikkeling van het kind. De vaste groepsactiviteiten geven houvast en steunen het kind bij het krijgen van een plaats in de groep, het leggen van contacten met andere kinderen en het samen leren spelen.

De pedagogisch medewerker begeleidt kinderen, die qua ontwikkeling daar aan toe zijn, bij het rekening houden met elkaar en het stimuleren van ‘afspraken’ maken. Dit biedt kinderen de mogelijkheid om in een veilige omgeving hun grenzen te verkennen, plezier te ervaren aan het gezamenlijk ondernemen van activiteiten en een vertrouwde plaats in de groep te vinden. Bij alle activiteiten en werkvormen binnen de peuteropvang is aandacht voor het socialiseren³.

3.4 Signaleren

Binnen de peuteropvang vinden we het belangrijk dat ieder kind geen belemmering ondervindt in zijn/haar ontwikkelingsproces. Op alle peuteropvang van Stichting Peuterwerk wordt dan ook gewerkt met een ontwikkelingsvolgmodel.

Het signaleren van eventuele problemen in de ontwikkeling van de peuter is een taak van de peuteropvang. De pedagogisch medewerker let op de totale ontwikkeling van het kind. Wanneer gesignaleerd wordt dat de spontane ontwikkeling van een kind geremd wordt, door welke oorzaak dan ook, helpen wij in overleg met de ouders en naar vermogen van de pedagogisch medewerker, het ontwikkelingsproces extra te stimuleren. Ook dit proces is een wezenlijk onderdeel binnen de peutersopvang. De pedagogisch medewerker is dan ook geschoold in het signaleren van ontwikkelingsproblemen; en deze deskundigheid wordt bij gehouden door bij- en nascholing.

---

³ Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij

Gesprekken met ouders kunnen aanleiding zijn tot gericht observeren. Uiteindelijk kan dit leiden tot extra ondersteuning op de peuteropvang door bijvoorbeeld een extern begeleider.

In uitzonderlijke gevallen kan in overleg met medewerkers via het Centrum voor Jeugd en Gezin een verwijzing plaatsvinden. Gericht observeren gebeurt altijd alleen in overleg en met toestemming van ouders.

4. Voorwaarden voor peuteropvang

4.1 Pedagogische voorwaarden

In deze paragraaf beschrijven we de pedagogische voorwaarden om aandacht te kunnen geven aan de ontwikkeling van kinderen.

Ontwikkeling

- o De spontane ontwikkeling van het kind geeft richting aan de wijze waarop het kind binnen de peuteropvang wordt begeleid. Dit betekent dat het kind zich in haar/ zijn eigen tempo moet kunnen ontwikkelen.
- o In de dagelijkse omgang zorgen wij ervoor, dat wij kinderen aanspreken op hun mogelijkheden en sociale vaardigheden aan leren. De pedagogisch medewerker kijkt wat het kind wel of (nog) niet kan en stelt op basis daarvan eisen aan het kind. Dit stimuleert het zelfvertrouwen van het kind, waardoor het steeds zelfstandiger leert relaties op te bouwen⁴.

Spel en speelgoed

- o De peuteropvang biedt het kind gevarieerd spel en speelgoed aan, gericht op de totale ontwikkeling van het kind.

Voertaal

- o Op de peuteropvang wordt Nederlands met kinderen en de ouders gesproken. Bij kinderen en ouders, waarvan het Nederlands niet de thuistaal is, kan af en toe de thuistaal door de leidster gebruikt worden (b.v. tijdens de wenperiode).

Groepsruimte

- o De indeling van de verschillende ruimtes in de peuteropvang is belangrijk voor de stimulering van de ontwikkeling. De inrichting van de ruimte heeft aan de ene kant een uitnodigende werking op kinderen, zodat ze gestimuleerd worden tot activiteit en deze zoveel mogelijk zelfstandig kan uitvoeren. Aan de andere kant is de ruimte zodanig ingedeeld, dat kinderen niet te veel impulsen in één keer krijgen.

---

⁴ Kinderen worden **begeleid in hun interacties**, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.

4.2 Volwassenen op de groep en het vierogen principe

Op de peuteropvang werken verschillende volwassenen. Voor alle peuteropvang geldt een maximale omvang van 16 kinderen, en werken we met twee pedagogisch medewerkers. Enkele kleinere locaties, of locaties in de opstartfase, kunnen werken met 1 pedagogisch medewerker (eventueel met vrijwilliger) en waarborgt de veiligheid, onder andere middels het vierogen principe, doordat er altijd een tweede volwassene mee kan kijken en/of luisteren. De peuteropvang is hierop ingericht (open ruimtes en ramen) zodat de leerkrachten en/of schoolleider van de school altijd zicht heeft op het functioneren van de medewerker in de peuteropvang. Ook wanneer de groep op het buitenterrein is, wordt er in zicht van de school gespeeld. De afspraken met de scholen die zijn gemaakt omtrent meekijken in de groep staan beschreven in het pedagogisch werkplan per locatie.

Daarnaast dragen stagiaires bij aan het vierogen principe op de voorschool/peutergroep, indien de mogelijkheid zich voordoet. Teamleiders van de locaties komen regelmatig binnen op de groep. Aan het begin en aan het eind van de peuteropvang, tijdens breng- en haalmomenten, zijn er naast de pedagogisch medewerker ook (veel) ouders aanwezig. De sfeer op de peuteropvang is open en transparant en voorzien van een open aanspreekcultuur waarin signalen van gedrag van elkaar opgemerkt worden. Feedback op elkaars handelen kan plaatsvinden.

De wijze waarop dit per locatie is geregeld wordt per locatie beschreven in het pedagogisch werkplan.

Pedagogisch medewerker op de peuteropvang

De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor de groep. Zij voldoet aan de eisen, die in de CAO Kinderopvang staan beschreven. Alle pedagogisch medewerkers hebben allen minimaal een afgeronde kindgerichte opleiding op MBO3 niveau. Daarnaast worden ze jaarlijks op relevante onderdelen bijgeschoold. Alle medewerkers hebben een “Verklaring Omtrent Gedrag”.

Vrijwillig(st)er

Een pedagogisch medewerker kan worden geassisteerd door een vrijwillig(st)er. De vrijwilligster ondersteunt de pedagogisch medewerker bij het uitvoeren van de werkzaamheden in de peuteropvang. De vrijwillig(st)er werkt onder verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker als tweede volwassene op de groep. De vrijwillig(st)er is verplicht om een “verklaring omtrent gedrag” (VOG) aan de organisatie te overhandigen.

Stagiaires of medewerkers in opleiding

Stichting Peuterwerk wil leerlingen van de opleiding Pedagogisch Werk (diverse niveaus) de kans bieden om op een peuteropvang hun stageperiode te volbrengen. De stagiaires spelen een ondersteunende rol binnen de peuteropvang en worden als derde volwassene ingezet op de groep. De stagiaires krijgen in de peuterspeelzaal de ruimte om alle facetten van het groepswerk en van het leidinggeven aan een peutergroep te ontdekken.

Leerlingen van VMBO-opleidingen krijgen via snuffelstages van één of twee weken de gelegenheid om in een groep op de peuteropvang aanwezig te zijn. Bij Stichting Peuterwerk worden geen medewerkers van de Beroeps Begeleide Leerweg ingezet. Alle stagiaires zijn verplicht een “verklaring omtrent gedrag” (VOG) aan de organisatie te overhandigen en zich te registreren in het personenregister kinderopvang.

Elke stagiaire krijgt een vaste stagebegeleider aangewezen op locatie, dit is een beroepskracht van dezelfde groep. Deze zal de begeleiding op zich nemen door middel van regelmatig overleg waarbij coachen en feedback geven als belangrijkste facetten worden gehanteerd. In het stagebeleid van de organisatie staat dit nader uitgewerkt.

Teamleider

De teamleider is de direct leidinggevende van de pedagogisch medewerkers. Alle teamleiders geven leiding aan meerdere peutersopvanglocaties en ze ondersteunen de pedagogisch medewerkers in hun werk.

Intern begeleider

In enkele regio's wordt gewerkt met een intern begeleider. De intern begeleider is daar primair verantwoordelijk voor het adviseren van de peuteropvangmedewerkers bij het vroeg signaleren van de peuter met problematiek. De intern begeleider ondersteunt de pedagogisch medewerker bij het begeleiden van de (zorg)peuter. Tevens geeft zij voorlichting aan ouders/verzorgers en peuteropvangmedewerkers over gedrag, ontwikkeling en verwijzingsmogelijkheden van de in zijn ontwikkeling bedreigde (zorg)peuter.

Pedagogisch coach

De pedagogisch coach is actief op alle locaties van Peuterwerk. Alle pedagogisch medewerkers ontvangen coaching op de groep, een actieve begeleiding bij de uitvoering van dagelijkse werkzaamheden. Zij richten zich met name op de uitvoering van het pedagogisch beleid op de groepen. De coaching is voor zowel de vaste krachten op de groepen alswel de (eventuele) invalkrachten.

Pedagogisch coach VE per 1 januari 2022

Het aantal beschikbare VE uren is per 1 januari 2022 uitgebreid. Op deze manier kunnen we nog meer aandacht besteden aan de pedagogische en VE kwaliteit van de pedagogisch medewerkers. Voor elk kind met een VE indicatie wordt 10 uur extra per jaar ter beschikking gesteld. Deze uren worden ingezet op de peuteropvanglocatie van het kind en kan worden ingezet op een aantal inhoudelijke thema's:

- Werken met een beredeneerd aanbod voor VVE
- Stimuleren van de ontwikkeling van het kind, op de gebieden taal, rekenen,
- motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- Volgen van de ontwikkeling en afstemmen van het aanbod op die ontwikkeling;
- Betrekken van ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen;
- Vormgeven aan de aansluiting tussen voorschoolse – en vroegschoolse educatie.

5. Hoe werken we

5.1 Ontwikkelingsvolgmodel

Het peuteropvangwerk werkt met een ontwikkelingsvolgmodel, met als doel kinderen op een professionele manier te volgen in de bij het kind passende ontwikkeling. In het pedagogisch werkplan staat per locatie beschreven welk ontwikkelingsvolgmodel wordt gebruikt en hoe deze wordt uitgevoerd. Het volgmodel wordt bij de overdracht naar de basisschool gebruikt en als leidraad bij de oudergesprekken welke jaarlijks plaatsvinden. De pedagogisch medewerkers hebben geleerd om objectief te observeren en interpreteren.

Het ontwikkelingsgericht werken is gebaseerd op 7 uitgangspunten:

1. Werken vanuit wat kinderen zelf al kunnen
2. Het kind ontwikkelt zich vanuit zichzelf en vanuit de omgeving
3. Het tempo waarin een kind zich ontwikkelt, kan verschillen en ook de benodigde hulp verschilt per kind.
4. Ontwikkeling ontstaat als kinderen activiteiten gaan doen die betekenis voor hen hebben.
5. Ontwikkeling is ook sociaal-cultureel bepaald.
6. De pedagogisch werker staat (deels) naast het kind en helpt hem/haar bij wat het niet alleen kan.
7. Voor ontwikkeling is interactie en communicatie een vereiste.

Signaleren zorgkinderen

Als er een kind is waarvan de zorg ontstaat op een ontwikkelingsachterstand kijken we in het team welke pedagogisch medewerker hier ervaring mee heeft of kennis van heeft. Deze pedagogisch medewerker zal dan de mentor worden van het kind. Indien niet voldoende kennis in huis is, zal dit in huis worden gehaald. Dit wordt altijd besproken met de ouders en de intern begeleider of teamleider. Ook kunnen we ouders verwijzen. Het gaat hierbij om taalontwikkeling, lichamelijke ontwikkeling en sociaal emotionele ontwikkeling.

Tijdens cluster/regio overleggen delen we zorgen omtrent een (vermoeden) van een ontwikkelingsachterstand of gedragsprobleem. Dit wordt met ouders besproken. Afhankelijk van de zorg vragen we de ouders of ze onze zorgen herkennen, delen en of er door ouders al actie is ondernomen.

De mentor van het kind voert observaties uit aan de hand van het vastgestelde volgmodel voor de specifieke locatie en volgt de stappen uit het zorgbeleid.

5.2 VVE

Peuterwerk wil een kwalitatief inhoudelijk sterk voorschools programma aanbieden waarbij het kind centraal staat, binnen de groep. We willen dit zo vorm geven dat ieder kind zich op een speelse wijze optimaal kan ontwikkelen in een warme en veilige omgeving. Peuterwerk vindt het belangrijk dat alle kinderen gelijke en optimale kansen krijgen geboden. Wij werken hierin samen met verschillende partners.

VVE staat voor - “Voor- en Vroegschoolse Educatie”. Dit staat, beschreven in de wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (wet OKE). Daarbij ligt de nadruk op de taalachterstand bij het jonge kind. Peuters die VVE volgen worden ook wel doelgroepkinderen of doelgroep peuters genoemd. Al onze VVE peuteropvanglocaties voldoen aan de landelijke eisen, zoals pedagogisch medewerkers zijn VVE geschoold en op deze peuteropvang wordt gewerkt met een landelijk erkend VVE programma. Op de VVE peuteropvanglocaties wordt nauw samengewerkt met leerkrachten van groep 1 en 2 van de basisscholen in de betreffende wijk of dorp.

Daarnaast is in de wet OKE beschreven dat een VVE-gecertificeerde voorschoolse voorzieningen kinderen met een indicatie op het gebied van taal of andere ontwikkelingsachterstand (de doelgroepkinderen) 960 uur Voorschoolse Educatie dient aan te bieden. In de praktijk houdt dit in dat uw kind, tijdens de volledige periode dat zij op de voorschool zitten, van 2 ½ tot 4 jaar, 16 uur per week naar de voorschool gaat. Hierbij zijn de vakanties uitgesloten.

Wij bieden deze doelgroepkinderen een methodisch en gestructureerd programma binnen de groep een extra impuls op het gebied van taal en de brede ontwikkeling. De inhoudelijke vormgeving hiervan staat beschreven in onze pedagogisch werkplannen per locatie.

Door de samenwerking met de leerkrachten van groep 1 en 2 van de basisschool zorgen we voor een goede doorgaande lijn van peuteropvang naar de basisschool. De start op de basisschool is voor het kind, door een goede overdracht, gemakkelijker.

Voor doelgroepkinderen is er, met toestemming van de ouders, altijd een “warme” overdracht van de peuteropvang naar de basisschool.

Belangrijke rol voor ouders

In het ouderbeleid is het VVE-programma een belangrijk onderdeel. Aan ouders wordt vooraf bekend gemaakt welk thema aan de orde komt, welke woorden centraal staan, welke boekjes daarbij gelezen kunnen worden en welke liedjes erbij horen. Peuteropvangmedewerkers vragen aan ouders ook een actieve rol in de thuissituatie.

Intensieve samenwerking basisonderwijs en doorgaande leerlijn

De kracht van VVE zit in de samenwerking met de leerkrachten van groep 1 en 2. De doorgaande lijn peuteropvang naar basisschool wordt zo gewaarborgd. Op alle VVE-peuteropvanglocaties wordt in de groep met twee pedagogisch medewerkers gewerkt. De kinderen die dat nodig hebben krijgen extra aandacht voor en tijdens de thema's. De pedagogisch medewerkers zijn geschoold in VVE. Deze deskundigheid wordt door bij- en nascholing op peil gehouden.

De medewerkers van de peuteropvang en basisscholen overleggen minimaal twee keer per jaar, waarbij de volgende punten altijd op de agenda staan:

- Inhoudelijke afstemming: dat wil zeggen de werkwijze
- Afstemmen van thema's, zodat op de peuteropvang en op de basisschool gelijktijdig de zelfde thema's aan de orde komen
- Ouderbeleid
- Overdracht van (zorg)peuters aan het basisonderwijs

De pedagogisch medewerkers hebben regelmatig intern overleg, waarbij de resultaten van de observaties en de planning aan de orde komen.

Daarnaast is er een overdracht, na toestemming van ouders, met de buitenschools opvang. Informatie over ontwikkeling van het kind wordt overgedragen aan de buitenschoolse opvang indien bekend is dat het kind naar de buitenschoolse opvang gaat.

5.3 Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. Periodiek wordt deze ontwikkeling met de ouders besproken, tenminste één keer per jaar. Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. De mentor is direct betrokken bij de ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin het kind geplaatst is. De ouders worden op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouders).

Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan de wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd.

5.4 Intake

De pedagogisch medewerker van de peuteropvang heeft een intakegesprek op de peuteropvang met de nieuwe ouders. Tijdens dit gesprek wordt uitleg gegeven over de dagelijkse gang van zaken en worden er afspraken met de ouders gemaakt. De pedagogisch medewerker maakt gebruik van een intakeformulier, zodat alle relevante onderwerpen aan de orde komen. Het intakeformulier wordt in een map op de groep, waar het kind wordt opgevangen, bewaard.

5.5 Intercultureel werk

Ons uitgangspunt is dat we leven in een multiculturele samenleving, waar we kennis van en begrip voor elkaars culturele achtergrond moeten hebben. De peuteropvang kan daarin een bescheiden aandeel leveren. We doen dit onder andere door aandacht te besteden aan rituelen en vieringen, aanschaf van speelgoed uit andere culturen, aandacht te besteden aan meertaligheid, bewust anderstalige ouders bij de peuteropvang te betrekken en door de deskundigheid van pedagogisch medewerker op dit gebied te vergroten.

5.6 Kinderen met een fysieke of verstandelijke beperking

In principe is de peuteropvang voor alle kinderen. Voor zowel het kind met een beperking, als voor de andere kinderen kan het een duidelijke meerwaarde hebben. Met de ouders en de eventuele hulpverlenende instantie worden de mogelijkheden en ook de onmogelijkheden besproken. Het al dan niet plaatsen van een kind met een beperking is afhankelijk van de aard van de beperking, van de mogelijkheden op de locatie, de groep en de mogelijkheden van de pedagogisch medewerker. Het belang van andere kinderen in de groep mag niet geschaad worden. Wij streven ernaar om bij de opvang en begeleiding van deze kinderen ondersteuning en assistentie te verkrijgen van hulpverlenende instanties. In sommige gevallen kan dat zelfs een voorwaarde zijn voor plaatsing.

6. Ouders en de peuteropvang

Ouders zijn belangrijk voor de peuteropvang. Zij moeten met een goed gevoel hun kind achter kunnen laten. Daarom moet het contact tussen de ouders en de pedagogisch medewerker goed zijn. De wisselwerking tussen ouders en pedagogisch medewerker is van belang voor de ontwikkeling van het kind. Het beleid van de organisatie staat beschreven in het ouderbeleid wat op de peuteropvang ter inzage ligt.

6.1 Kindermishandeling en seksueel misbruik

Ten aanzien van het vermoeden van kindermishandeling en seksueel misbruik wordt gehandeld volgens het protocol “meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling”⁵.

6.2 Klachten

Onze medewerkers doen hun best ouders zo goed mogelijk van dienst te zijn. Toch kan het gebeuren dat de ouders niet helemaal tevreden zijn. Dat kan om verschillende redenen zijn. Wij vinden het belangrijk dat ouders dit laten weten. Op de website staat de procedure vermeld in de brom: “Uw rechten onze plichten”. Wij beschouwen een klacht als een advies om verbeteringen aan te brengen in onze dienstverlening.

---

⁵ Ligt ter inzage op de peuteropvang

7. Locatie

Om onze pedagogische uitgangspunten goed tot hun recht te laten komen voldoen de locaties aan alle eisen, zoals beschreven in de Wet Kinderopvang. De hieronder genoemde onderwerpen zijn hierbij van belang.

De groepen zijn ingericht op halve of hele groepen. De maximale groeps grootte voor de peuteropvang is voor een halve groep 8 kinderen en voor een hele groep 16 kinderen. Kinderen die voor het eerst bij ons komen, zijn nooit langer dan 6 uur op de groep, en niet jonger dan 2 jaar. Openingstijden bestaan uit blokken van maximaal 6 uur per dag. Het kindje blijft in dezelfde (stam)groep totdat het vier jaar wordt en naar de basisschool gaat. In het pedagogisch werkplan staat een beschrijving van de stamgroep, en welke beroepskrachten op welke dag behoren tot die stamgroep. Het betreft een stamgroep, welke qua samenstelling gedurende de opvang hetzelfde is, tijdens speeluurtjes kan een groep gesplitst worden. Dit is zonder samenwerking met een andere groep maar kinderen kunnen daarbij wel de stamgroep tijdelijk verlaten. We splitsen de groep wanneer de groep bijvoorbeeld onrustig is door chemie tussen bepaalde kinderen. Er kan besloten worden om deze kinderen tijdelijk uit elkaar te halen om even tot rust te komen. Dit kan ook zijn om specifieke activiteiten aan te bieden bijvoorbeeld ter bevordering van de taalontwikkeling. We maken dan gebruik van de eigen groepsruimte, gymlokaal en de tuin. We houden rekening met de BKR zodat dit conform wet en regelgeving is.

Afname extra dagdelen

Voor de peuteropvang geldt dat kinderen geen extra dagdelen kunnen afnemen, we werken met vaste groepen. Op sommige locaties bieden wij verlengde peuteropvang, dit is buiten de regulieren blokken van 6 uur per dag. Wanneer dit van toepassing is voor een locatie staat dit vermeld in het werkplan.

7.1 Veiligheid

Kinderen moeten veilig op de peuteropvang kunnen spelen zonder zich te bezeren of gevaar te lopen. Landelijk zijn er normen en regels vastgesteld. De peuteropvang voldoet aan deze normen, zowel de binnenruimte als de buitenspeelplaats. Jaarlijks vindt er een risico-inventarisatie plaats, naar aanleiding van de uitkomsten van deze inventarisatie worden er aanpassingen gedaan. Daarnaast is er een veiligheids- en gezondheidsbeleid vastgesteld, met hierin opgenomen de belangrijkste risico's met betrekking tot de veiligheid van kinderen op onze locaties.

7.2 Gezondheid

Regels met betrekking tot de hygiëne in peuteropvang zijn ook landelijk vastgesteld en een belangrijk onderdeel van de risico-inventarisatie. In een omgeving waar veel kinderen bij elkaar zijn, is het besmettingsgevaar groot. Een peuteropvang moet daarom goed schoongemaakt worden. De pedagogisch medewerker zorgt voor het opruimen en schoonhouden van het speelgoed, het meubilair en de toiletten. Het dagelijkse schoonmaakwerk wordt door een vaste schoonmaker gedaan. Minimaal twee keer per jaar wordt zowel de gehele ruimte van de peuteropvang als het spelmateriaal grondig schoongemaakt. Hierover staat meer in het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Hierbij wordt de hulp van de ouders ingeroepen. In geen enkele ruimte mag gerookt worden – ook niet op de buitenspeelplaats. Deze regel is ook van toepassing als er geen kinderen aanwezig zijn.

De groepsruimte wordt regelmatig geventileerd. Het streven is naar een temperatuur van ongeveer 20° Celsius in de groepsruimte.

8. Protocollen en beleid

Dit beleidsplan maakt de pedagogische visie van Stichting Peuterwerk inzichtelijk voor ouders, medewerkers en externe professionals. Naast het pedagogisch beleidsplan kennen we nog een aantal beleid- en werkplannen.

De volgende documenten kunnen worden geraadpleegd:

- Ouderbeleid
- Medicatieprotocol
- Media protocol
- Klachtenreglement
- Gezondheids- en veiligheidsbeleid van de locatie
- Werkplannen van de locatie

De documenten zijn intern beschikbaar via het Tintranet. Externen kunnen voor inzage de documenten opvragen bij de pedagogische medewerkers of teamleider van de locatie.

9. GGD en Onderwijsinspectie

Alle peuteropvang worden jaarlijks gecontroleerd door de GGD op het pedagogisch handelen en de scholing van de pedagogisch medewerkers, de veiligheid en hygiëne op de peuteropvang. VVE-peuteropvanglocaties worden samen met de basisschool, waarmee ze een nauw samenwerken, gecontroleerd door de onderwijsinspectie.

De rapporten van zowel de GGD als de onderwijsinspectie staan op de website, www.stichtingpeuterwerk.nl bij de betreffende peuteropvang.

Tot slot

We staan open voor vragen of aanvullingen van ouders of andere betrokkenen. Wanneer daar uitspraken of afspraken uit voortvloeien met betrekking tot het pedagogisch beleid, zullen die door de teamleiders van het peuterspeelzaalwerk worden vastgesteld en met instemming van de centrale ouderraad worden aangepast of toegevoegd.

In de pedagogische werkplannen per locatie wordt alles wat er op de peuteropvang gebeurt praktisch uitgewerkt.